

# Det goda livet i Hjällbo – Arbetsbok 2

En sammanställning av svar från Arbetsbok 1 på Herregårdsgärdet

## Tack!

Ett mycket stort tack till alla er som har öppnat era dörrar för oss ”dörrknackare”. Alla ni som har fyllt i, lämnat synpunkter och förslag i Arbetsbok 1 ”Det goda livet i Hjällbo”.

Ett varmt tack också till er som har översatt Arbetsbok 1 till följande språk: arabiska, bosniska, engelska, kurdiska, persiska och somaliska. Därefter har ni översatt de insamlade Arbetsböckerna till svenska.

Ett tack till Hjällboforum som med stöd av Storstadssatsningen har bidragit ekonomiskt till Arbetsboken.

Till sist, ett hjärtligt tack till er alla som har deltagit i utdelning, insamling och bearbetning av Arbetsbok 1. Med hjälp av ert engagemang, er energi, er glädje som blev till en gemensam kraft har vi lyckats med att besöka samtliga 2 300 lägenheter i flerfamiljshusen och de 106 radhusen.

**På Herregårdsgärdet fick vi in 27 Arbetsböcker av 52 utdelade vilket är en svarsfrekvens på 52%.**

### Projektet

För att finansiera Arbetsboken har Caritas erhållit pengar från Storstadssatsningen ur det Lokala utvecklingsavtalet Målområde 3 som handlar om lokal utveckling, demokrati och folkhälsa.

Projektledare är Gun Holmertz – Samordnare på Caritas Frivilligcentral Bergsgårdsgärdet 69. Caritas är Katolska kyrkans organ för socialt arbete i Sverige och Bistånd- och utvecklingsarbete i Syd

Följande medarbetare, volontärer och praktikanter har arbetat med Arbetsboken: Madlin Krabit, Alexandra Wedin, Nimo Adam Lord med dottern Anisa, Poran Sahami, Alexandra Kebreayl, Kepsersa Jakupovic samt övriga volontärer, praktikanter och medarbetare vid Caritas frivilligcentral.

## **Inledning**

Vadååå en Arbetsbok? Det var med denna fråga jag möttes när jag under år 2000 försökte med stor energi och entusiasm aktivera föreningar, Hjällbobostaden, Hjällboforums styrgrupp och deltagarna vid Frivilligcentralen för Arbetsboksmetoden. Till svar fick jag att en sådan metod fungerar inte i Hjällbo med de människor som bor här eller så fick jag ett förstrött leende. Bland några föreningar fanns ett intresse men för ett aktivt deltagande fanns hinder såsom brist på ekonomi, bristande kunskaper i svenska språket och ovana arbetsformer.

Men efter ett drygt år lossnade det! Caritas ansökan till Hjällboforum för Arbetsbok 1 "Det goda livet i Hjällbo" beviljades.

Arbetsboken är ett verktyg, en metod för att nå projektets mål som är följande:

- Att stärka den sociala gemenskapen, öka de boendes delaktighet och solidaritet mellan de etniska grupperna i lokalsamhället.
- Att återge de boende självkänsla och inflytande, dels ett egenvärde som skydd mot ytterligare försämringar i livskvalité.

Vårt arbete med Arbetsboken "Det goda livet i Hjällbo" bygger på mångas deltagande och inflytande – att mobilisera de boendes egna resurser genom studiecirklar, självhjälpgrupper, volontärinsatser, nätverk, arenor för mångkulturella mötesplatser och den demokratiska dialogen. Detta innebär att de boende tar möjligheten att föra en dialog utifrån sina egna erfarenheter.

Vårt arbete startar i människors vardag och bygger på de boendes erfarenheter i syfte att mobilisera förmågan att själva och tillsammans med andra hantera livets påfrestningar. Det demokratiska inslaget är, att de boende själva formulerar såväl behov som åtgärder. De insatser som skall möjliggöras bygger på de närvarandes erfarenheter. På gemensamt arbete och i solidaritet med de olika insatser som utförs till det gemensamma bästa.

### **Hur har vi arbetat?**

I oktober 2002 var vi klara med en Arbetsbok1 för Skolspårets 618 lägenheter. Vid julen var såväl utdelning som insamling klar.

	<b>Antal lgh</b>	<b>Antal böcker</b>	<b>Procent</b>
<b>Skolspåret</b>	<b>618</b>	<b>167</b>	<b>27%</b>

I mars 2003 delades Arbetsbok 2 ut på Skolspåret. Under våren arbetade flera grupper med teman som lokal utveckling, demokrati och folkhälsa. Vid Hjällbo-Kalaset i maj månad på Hjällbo torg presenterades Arbetsbokens resultat i en utställning, tryckning och försäljning av T-tröjor med kommentarer från Arbetsboken.

Hösten 2003

Nu var det tid för att gå vidare i vårt arbete med Arbetsboken "Det goda livet i Hjällbo". Denna gång var det Bondegärdet, Hjällbo Lillgata, Bergsgårdsgärdet (höghusen) som stod på tur med totalt 742 lägenheter

Vi hade många möten för att samtala om de teman som skulle vara med i Arbetsbok 1. Det var extra viktigt att ta vara på den kritik som kom från en del hyresgäster på Skolspåret. Kritiken bestod bl.a. i att:

- För många teman och därmed frågor
- Vissa frågor var för privata
- Två teman kan tas bort; kulturarv och flyktingskap och exil.

Vi ändrade i Arbetsboken och det blev ca 20 frågor mindre och kapitlen kulturarv och flyktingskap och exil togs bort. Istället la vi till temat ”Att bo och leva i Hjällbo.

Vi startade på Bondegärdet, Hjällbo Lillgata och höghusen på Bergsgårdsgärdet med att knacka dörr till 742 lägenheter. ”Dörrknackarna” arbetade i fem lag med två personer i vardera lag med ansvar för ett visst antal lägenheter. Varje lägenhet har besökts tre gånger för att få en maximal möjlighet till en kontakt öga till öga. Om dörren inte hade öppnats vid tredje besöket stoppades Arbetsboken och flygblad med information i brevlådan. Vid insamlandet av Arbetsböckerna besöker vi varje lägenhet två gånger och det är alltid samma ”dörrknackare” som går till sina ”boende”.

Resultatet var följande:

	<b>Antal lgh</b>	<b>Antal böcker</b>	<b>Procent</b>
<b>Bondegärdet</b>	<b>398</b>	<b>91</b>	<b>23%</b>
<b>Hjällbo Lillg</b>	<b>222</b>	<b>57</b>	<b>26%</b>
<b>Bergsgårdsgärdet</b>	<b>122</b>	<b>64</b>	<b>52%</b>

Efter sammanställningen av Arbetsböckerna bjöd vi in, genom affischer och flygblad, till ett flertal möten för att samtala kring Arbetsbokens teman och resultatet. Till dessa möten har vi haft medverkan av idéellt arbetande tolkar eftersom Arbetsbok 2 har endast funnits på svenska. Ur dessa möten har ett flertal engagerade boende startat temagrupper runt barn- och ungdomars villkor i Hjällbo och kulturmöten.

Under våren 2004 påbörjade vi den sista delen med Arbetsboken på Sandspåret, låghusen på Bergsgårdsgärdets, Herregårdsgärdet och Båtsmansdalsgatan. Det är totalt 933 lägenheter i flerfamiljshusen och 106 radhus.

Några förändringar i teman eller frågeställningar görs inte i Arbetsboken. Däremot i avsnittet Folkhälsan och social samhörighet tillförs tre frågor runt; ”Har du kommit till Sverige som flykting/ invandrare”?

I mitten av maj började vi att knacka dörr och användes av samma arbetsformer som tidigare och som nu är väl förankrade i oss ”dörrknackare”. Vi vet att vi kommer att mötas av förvåning, nyfikenhet, likgiltighet, misstro och stängda dörrar men framförallt har vi mötts av vänlighet. Vi känner en stor trygghet i våra erfarenheter från övriga kvarter i Hjällbo. Vi vet, att majoriteten av de boende som öppnar sina dörrar är goda människor, som bjuder oss på frukt, te och kakor och som har stora bekymmer om våra trötta ben och fötter.

Dagen innan midsommar hade vi samlat in alla Arbetsböcker. Resultatet blev följande:

	<b>Antal lgh/radhus</b>	<b>Antal böcker</b>	<b>Procent</b>
<b>Sandspåret</b>	<b>433</b>	<b>86</b>	<b>20%</b>
<b>Bergsgårdsgärdet</b>	<b>500</b>	<b>116</b>	<b>23 %</b>
<b>Herregårdsgärdet</b>	<b>52</b>	<b>27</b>	<b>52%</b>
<b>Båtsmansdalsgatan</b>	<b>54</b>	<b>24</b>	<b>44%</b>

**Nu håller du resultatet från din gata, Herregårdsgärdet i din hand. Resultatet är en sammanställning av din och dina grannars kommentarer.**

För oss som aktivt arbetat med utdelning, insamling och sammanställning av Arbetsböckerna har det varit en omväxlande resa fylld av glädje, tacksamhet och respekt. Genom att få möta er alla och att få ta del av de svar ni lämnat har ni lärt oss mycket. Det är en förmån och en glädje att få ta del av era erfarenheter och kunskaper om livet i Hjällbo.

Vad som nu kommer att hända med tankar, reflexioner, kommentarer är helt beroende på dig och dina grannars engagemang till att öka er delaktighet och solidaritet för det gemensamma bästa i Hjällbo.

**Leve Hjällbo, med dess mångfald av Människor!**

Kontakta:

Gun Holmertz, Caritas Frivilligcentral, tfn: 031 – 46 40 04, mobil: 0707 57 53 27

## Vem är du?

Kvinnor: 10

Män: 17

## Ålder:

20-25: 1      26-30: 1      31- 35: 1      41- 45: 1      51-55: 4      56- 60: 2  
61- 65: 4      66- 70: 4      71- 75: 2      76- 80: 4      81- 85: 2      86-90: 1

## Har du familj?

Blanka: 2

Ja: 17

Nej: 4

Änka: 1

Änkling: 1

Sambo: 1

Inte nu längre: 1

## Har du barn?

Ja: 25

Nej: 22

## Var i Sverige är du född?

Blanka: 4

Bohuslän: 3

Göteborg: 11

Lidingö

Lidköping

Luleå

Mellansverige

Onsala

Stockholm

Trollhättan

Västergötland. 2

## Vilket land är du född i?

Blanka: 1

Sverige: 22

Bosnien

Kroatien/Tjeckien

Norge Rumänien

## Talar du fler språk än svenska?

Ja: 23

Nej: 4

## Vilket modersmål talar du?

Svenska: 23

Bosniska

Kroatiska/Tjeckiska

Norska

Rumänska

## När kom du till Sverige?

Blanka: 23

1946

1960/70-talet

1987

1992

## Vilken utbildning har du?

Blanka: 3

Högskola: 6

Gymnasium

Ingenjör: 4

Flickskola:

Civilingenjör

8-årig folkskola, flertal utbildningar och kurser

Lärare

Läkare

Kontorsutbildning

Pedagog

Sjökapten

Inköpsassistent/ Realen/ Handelsskola(baby, barnkläder), Kurser i språk

Student

Yrkesskola, Arbetsledarutbildning

Gymnasium/ Naturvetenskaplig linje/ Ej avslutade studier i matematik/ kurser i olika ämnen

Musikdirektör/ Fil lic/ Musikvetenskap/ Forskarutbildning

## Att bo och leva i Hjällbo

De flesta som svarat på frågorna är mellan 36-40 år. Om Hjällbo tycker man att det är skräpigt och alltför segregerat men ett fint ställe nära naturen och centrum. De flesta tycker att de kan påverka sitt boende och man har en samfällighet på gatan där man kan påverka och att alla tar ansvar att hålla rent. De som inte tyckte att de kunde påverka sin boendemiljö syftade på segregationen. Ca hälften av de som svarat känner sig trygga i Hjällbo. Alla har kontakt med sina grannar. För att komma till rätta med problemen tycker man att människorna i Hjällbo borde integreras i det svenska samhället i större utsträckning, städa mer och få ordning på ungdomsroligheterna.

### 1. Hur länge har du bott i Hjällbo?

0-5 år: 2      6-10 år: 2      11-15 år: 1      16-20 år: 2      21-25 år: 3      26-30 år: 0  
31-35 år: 1      36-40 år: 16

### 2. Vad tycker du om Hjällbo?

Bra: 6      Blanka: 2      Ok: 2      Tja: 1      Så där: 1

- Skräpigt
- Blandat
- Fint område (nära staden)
- Fin natur, nära till samhällsservice, bra förbindelser med centrum, men otroligt segregerat samhälle
- Kunde varit bättre
- Natur: fin, men nedskräpning och ”graffiti” snuskigt störande. Geografiskt: bra läge, kvalitén dåligt saluförd/exploaterad Befolkning: misslyckad sammansättning (ras, religion, kultur, arbetslöshet, språk....) Service: sjukvården blir allt sämre, kommersiell speglar befolkningen, svenska minoriteten utnyttjar inte Hjällbo
- Det kunde varit bättre
- Väldigt skräpigt
- Vi försöker till varje pris undvika Hjällbo centrum
- Herregårdsgärdet är bra! Övriga området är främmande för oss
- Grönt och lugnt
- En trevlig stadsdel
- Mycket bättre förut
- Har tyckt mycket bra om Hjällbo FÖRR
- Alltför segregerat och otruggt

### 3. Är Hjällbo ett bra område att bo i?

Blanka: 3      Ja: 9      Nej: 2      Både och: 1      Så där: 1      Bra: 1

- **Absolut inte idag.** Hjällbo är som tredje världen
- Inte mera
- Ja, men det kan bli bättre
- Nej! Det är ett in- och utflyttningsområde med olika främmande människor som till stor del ej har och tar ansvaret för sitt boende
- Vi ser bara en fördel med att bo i radhus i Hjällbo. Radhusen är billiga annars är det mest nackdelar

- Inte numera om man har barn i skolåldern som vill kunna tala svenska
- Det är en smaksak. Jag är, trots lång tid här, INTE beredd att svara ja på denna fråga
- Ja, men segregerat område och det är synd
- Där vi bor är det bra
- Kommunikationer: ganska ok men borttagandet av Herregårdsgårdets busshållplats impopulärt för detta område Arbete: alldeles för hög arbetslöshet, arbetstillfällen saknas i önskvärd omfattning Språk: omöjligt tala med folk, speciellt många invandrare, kvinnor och barn som utnyttjar, skräpar ner och förstör våra gemensamhetsanläggningar på Herregårdsgärdet

#### 4. Kan du påverka din boendemiljö?

Blanka: 4      Ja: 16      Nej: 5      Till en del: 2

##### Om ja, berätta!

- Marginellt
- Genom samfälligheten
- Bor i eget hus
- Politikerna borde kunna
- Inte jag, men de styrande
- Inom området till en viss del genom vår förening, annars inte
- Genom vår samfällighet och den yttre miljön och genom egenarbete på radhuset
- Genom att se till att det är snyggt och inte skräpigt. Ej skräpa ner till exempel, alla måste bidra till att hålla rent!
- Det boende vi själva ansvarar för
- Där jag bor har vi ett gemensamt ansvar och skyldigheter att hålla ordning
- Ser du skräp - plocka upp det
- Kanske i det lilla och på det mycket lokala planet. Men inte i det viktiga och stora
- Som familj (4personer) ger vi röster för förändring; rekommenderar andra (svenskar) flytta hit
- Vi har egen villa och egen förening som ger oss möjligheten
- Områdesföreningen och eget hus
- Eget hus – förening för alla hus på gatan

##### Om nej, varför inte

- Våra grannar på Skol- och Sandspåret har dålig respekt för andras egendom, bl. a får vi allt som oftast huset nersmetat med ägg
- För många utlänningar
- Vi kan inte påverka folk att flytta härifrån
- Grundproblemet med befolkningens sammansättning kan inte påverkas längre
- Vi kan däremot inte påverka att skolorna är kända som besvärliga
- Som EN individ kan man inte göra mycket
- Hur

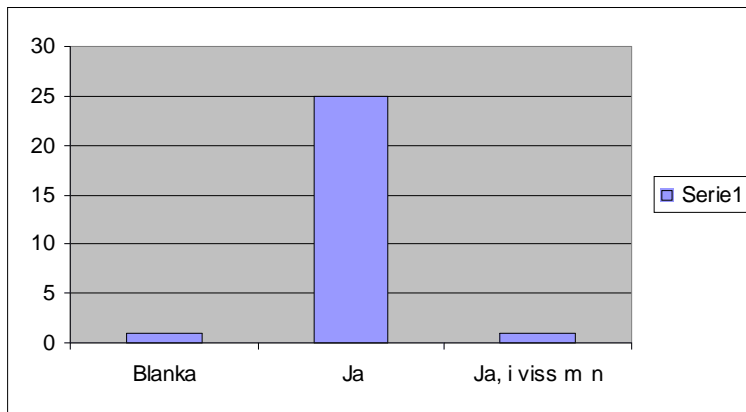
#### 5. Upplever du Hjällbo som en trygg plats att bo på?

Blanka: 3      Ja: 11      Nej: 9      Absolut inte: 1      Nja (varken eller): 1  
Inte alltid: 1      Hittills: 1



- Mycket otryggt, känner sig rädd , när man går ut, undviker att gå ut på kvällar. Mycket gäng, bråkiga barn och vuxna som stör andra till exempel försöker nypa människor i baken, spottar på folk och kallar en för fula ord!
- Hyfsat trygg dagtid, otryggare utanför vårt område kvälls- och nattetid
- Inte fullt har blivit slagen
- Men man fruktar att det kan hända någonting tråkigt när som helst
- Sedan vi fick Arbetsboken har min fästmö blivit misshandlad på Herregårdsgärdet är det (av ett invandrargäng). Vi känner oss inte trygga
- Absolut inte nu för tiden
- Med larm och hund tror jag att jag är relativt trygg

## 6. Har du kontakt med dina grannar?



Blanka: 1

Ja: 25

Ja i viss mån: 1

## 7. Vad tycker du är bra i Hjällbo?

Blanka: 4

- Det egna bostadsområdet Herregårdsgärdet
- Torget, folket
- Nära till centrum
- Förbindelserna mot centrum
- Kommunikationer, lugnet, naturen
- Centralt, nära naturen
- Har inget speciellt att klaga på
- Inte mycket
- Nära till naturen, bra kommunikation -tre spårvagnslinjer
- Klädgårdaren, Gunnilses satsning på ungdomars fotboll
- Grönområde, bra förbindelser
- Mina grannar
- Vårt område ligger nära affärer och kommunikation och ligger inte alltför långt från centrum med bra förbindelser
- Natur, geografiskt läge, flera kulturer intressant, många kaos
- Naturen, kommunikationerna till centrum
- Fin natur, nära till samhällsservice, bra förbindelser med centrum, men otroligt segregerat samhälle
- Området är utanför stan, men ändå nära
- Vacker natur och nära till arbetet och till stan
- Naturen, närhet till stan

- Billiga radhus (när vi köpte)
- Inget jag kan tänka mig
- Relativt bra service på torget, närhet till natur och strövområden, närhet till bra kommunikationer med stadens centrum
- Min bostad

## 8. Vad tycker du är dåligt i Hjällbo?

Blanka: 4

- Barnen och ungdomarna har dålig respekt för andras egendom och planteringar rycker upp blommor och trampar ner
- Det är på tok för skräpigt i vårt område
- För skräpigt, för bråkiga barn
- Fruktansvärt skitigt. Kommunikations problem. Kulturkrockar till följd av kommunikationsproblem
- För mycket skräp på gator
- Skräpigt
- Ingen eller dålig balans i procent mellan de som bor i området: svenskar – utlänningar! Saknas ett bättre köpcenter.
- För mycket invandrare! Påverkar speciellt skolan mycket negativt. Extrem segregering. Man är en fullständig främling som svensk på torget i Hjällbo
- Invånarna som vandaliserar, skräpar ner, uppträder otrevligt, kör bilar, mopeder, inlines, cyklar in på gårdar där de ej hör hemma. Plockar blommor i andras rabatter, breder ut sig när de går lämnar ej plats för mötande att passera, gapiga vuxna och barn.
- Respekten för vår miljö, nersmutsningen av miljön, Renovas stank från kompostering i Marieholm
- Ungdomar som skräpar och skriker när de drar genom området. Nedskräpningen till exempel den vid avfallsplatsen
- Rösta på rätt parti
- Skräpigt värre
- Ibland ganska skräpigt, biltrafik på gångvägar
- Det mesta
- Skräp slängs överallt
- Integrationen
- Underhåll, nedskräpning
- Segregationen
- Skräpigt, hög musik (på parkeringen), många högljudda bilar + mopeder som kör
- Att så många olika människor med så olika bakgrund placeras på ett område
- Nedskräpning

## 9. Vad vill du göra för att det skall bli bättre?

Blanka: 8      ?: 2      Vet inte: 2

- Det verkar kört
- Städa, bullerplank, farthinder, folk skall anpassas till livet i Sverige, inte tro att de är i sitt hemland
- Ett sätt vore att sälja flerfamiljshusen till en seriös privat fastighetsägare
- Integration
- Varje huskropp eget ansvarsområde
- Rösta på rätt parti
- Låta folk få mer att säga till om och ex. ansvara för "sin gård" vad det gäller städning, rengöring med mera
- Vakter
- Bättre bli på ungdomar, högre status på skolorna, få området populärt och omtyckt
- Påverka människors inställning att lära sig språk, lära våra lagar och seder, diskutera ihop olika åsikter till nya bättre åsikter. Ansvarstagande på alla nivåer måste uppmuntras. Discipliner i positiv bemärkelse måste till, framför allt i skolan, verka för minskad kriminalitet, höja områdets status
- Åligger inte oss som bott här hela livet att göra något, vi följer lagar och bestämmelser och betalar vår skatt. **Politikerna** borde tagit sitt ansvar och tänkt till innan man placerat så många olika kulturer på så liten yta
- Går inte att propagera för en förändring i positiv riktning! Man tystar varje argument, med det förhatliga ordet "rasism"! Ställ upp på diskussion i stället!
- Önskar att alla hjälpte till att göra det rent och fint
- Mera information till hundägare, lämnar för mycket hundskit
- Mer info om vårt område så att det blir renare från skräp. Mer lekplatser, fritidsgård för barnen. Mer aktiviteter för vuxna
- Önskar att de äldre engagerar sig mer i sina barns liv. Jag upplever att man skaffar barn mera för att få barnbidrag än vad som annars är vanligt

## 10. Vill du flytta ifrån Hjällbo?

Blanka: 2      Nej: 15      Ja: 8      För gammal för att söka nytt: 2

- Bara ibland, när det är för mycket bråk och väsen från hyreshusen
- När det blir möjligt
- Om det inte blir några drastiska förändringar så Hjällbo blir tryggt och trivsamt igen
- Har även ett fritidshus och orkar snart inte med två hus
- Jag skulle aldrig vilja att mina barn gick i Hjällbo skolan. Fast vi bor i radhus vågar vi inte planera mer än ett år framåt
- Nej, beroende på ekonomin

## Delaktighet och Demokrati i Samhället

Demokrati är att kunna vara delaktig, kunna påverka, yttrandefrihet, lika rättigheter och folkvälde. När det gällde den lokala demokratin var flertalet skeptiska till om den fungerade. En utav de som svarade går på stadsdelsnämndens möte och en majoritet har inte kontakt med någon politiker. De flesta tycker att de kan påverka sitt privatliv men förändringar i samhället är svårare att påverka. De flesta har kunskap om var man kan få information om sina rättigheter och skyldigheter som medborgare. För att öka toleransen och respekten i Hjällbo bör man främst informera om svenska lagar, mer utbildning och ökad kunskap i svenska.

### 1. Vad betyder demokrati för dig?

Blanka: 6      Frihet: 2      Folkvälde: 2      Yttrandefrihet: 1

- Att vara delaktig, att påverka
- Alla finns
- Medverkan, ansvarstagande, hänsyn, ödmjukhet, respekt på alla nivåer med lagligt stöd, likaberättigande
- Allas lika rätt oavsett kön, ålder och ras
- Finns ingen numera tog slut i slutet av 1980-talet
- Rättighet att kunna påverka och säga sin mening utan att bli stoppad
- Allas lika rättigheter/ skyldigheter
- I val säga sin mening
- Att kunna säga och göra vad jag vill och tycker
- Samhälle utan byråkrati, samma rättigheter för alla
- Att få rå sig själv
- Alla människors rätt till rättvisa och trygghet
- Att jag kan säga vad jag vill och tycka vad jag vill. Att jag och mina medmänniskor har rättigheter och skyldigheter gentemot varandra
- Precis det som ordet betyder: Folkvälde
- Mycket, att man som vanlig enskild medborgare får vara med och bestämma och påverka
- Att man skall ha möjlighet att påverka hur samhället skall fungera

### 2. Tycker du att den lokala demokratin fungerar i Hjällbo?

Blanka: 6      Vet ej: 11      Finns den: 2      Ja: 1

#### Om ja, hur då?

- Genom SDN och andra politiska grupperingar, kan säkert göras bättre genom bredare engagemang från invånarna

#### Om nej, varför inte?

- Var 4:e år röstar vi fram nya politiker. Som vi ändå inte vet vad de gör? Sina vallöften uppfyller de inte....
- Vilken demokrati ? för oss vanliga människor
- För anonyma politiker
- Känner ej av den
- Verkar kanske men inte så att det märks för mig
- För mindre enheter kanske, men ointresset är dominant, oviljan att lära sig svenska är utbredd hos många kategorier och befolkningsammansättning,

invandarmängden är ofrånkomliga bromsar för att demokratin skall kunna ge utslag under 1-2 generationer

### 3. Går du på Stadsdelsnämndens möten?

Blanka: 3      Nej: 13

#### Om ja, varför?

- För att få veta vad som planeras

#### Om nej, varför inte?

- Har inte tid! Arbetar!!!
- Blir inte av
- Ny i området och ej informerad
- Inte intresserad
- Har ej tid
- Har haft nog av fackföreningsarbete i många år och det berör ju politiskt arbete också
- Ej politiskt intresserad
- Har inte haft lust eller tid
- Var? När? Hur? Jag vet inget om dem?
- Jag är mycket föreningsaktiv, jag får tillbaka mer av mitt engagemang i kretsar, där man kan se resultat av sitt arbete. Tror nog inte riktigt på vår stadsdelsnämnd efter någon enstaka, misslyckad framställnings offensiver

### 4. Har du kontakt med någon några politiker?

Blanka: 5      Nej: 8      Känner ingen: 4

#### Om ja, varför?

- Viktigt för att kunna påverka området
- Många gånger: för vårt område i samband med luktstörningarna från Marieholms komposteringsanläggning

#### Om nej, varför inte?

- Förtroendet för politiker i allmänhet är mycket lågt
- Vet inte vilka dom är
- Inte mött några, ont om (fri) tid att ta initiativ själv
- De man inte känner närmare personligen brukar inte vara anträffbara annat än dagtid och då har den vanliga arbetande menigheten inte tid på grund av sitt arbete
- Inte träffat eller sökt dem
- De bara lovar saker och gör ingenting! Man känner inget förtroende för dem. Nästan samma människor sitter kvar hela tiden, ingen större förändring, ingen förnyelse
- Har de något intresse för medborgarna mer än vart 4.e år!
- Dom har inte gett sig till känna

## 5. Kan du påverka din situation i vardagen?

Blanka: 6      Ja: 3      Delvis: 2      Nej: 1      Vet ej: 1      Eventuellt: 1

### Om ja, berätta?

- Min privata situation påverkar jag ideligen. Även samhällssituationen med framställningar, uttalanden när min och mina näras situation KAN påverkas
- Det tycker jag är självklart
- Genom politiker och organisationer och genom att ta egna initiativ
- Beror på vad man lägger in i orden ”din situation”! Jag kan i viss mån påverka min situation på arbetet på grund av lång erfarenhet. Genom att motarbeta förflockning och inte stillatigande låta försämring utvecklas
- Internt i familjen
- Ja i närmiljön
- Jag har inte försökt ännu
- Vid min ålder gör man det man har lust för
- Sköter mig själv

### Om nej, varför inte?

- Hur gör jag då?
- Hur påverka omgivningen där språksvårigheten är legio?
- Hur skall man kunna den när man som svensk är i absolut minoritet. Det finns ingen som ser till svenskars intresse. Ingen är intresserad
- Dom bara pratar och pratar håller aldrig något
- Jag kan inte påverka skolor, skatt, integrering, språkförbistring, religionspåtryckningar etcetra
- Jag tycker däremot inte att jag kan påverka samhällsutvecklingen på ett påtagligt och större sätt. Jag röstar naturligtvis, men det är ju mest av plikt känsla. Jag vet ju att mina åsikter inte förverkligas inom en mandatperiod ändå. Och vad ska man egentligen rösta på?? Det finns inget parti som företräder ens åsikter helt!
- Krävande arbetstempo
- Trögheten och samhällets ovilja upplever jag dock som effektiva bromsar. Att besvara denna enkät är ett sätt, frågan är bara om det inte bara blir ett spel för gallerierna?

## 6. Är du nöjd med ditt liv?

Blanka: 1      Ja: 14      Nej: 8      Både och: 4

### Om ja, berätta?

- Med mitt privatliv

### Om nej, vad saknar du?

- Hustrun
- Osegregerade bostadsområde
- Tja, samma som alla andra: mer tid och mer pengar! Såklart!
- Min man
- Förmågan att kunna gå, bra syn
- Mer frihet, mer pengar, skulle gärna bo någon annanstans
- Vore jag nöjd, hade jag inga drömmar, jag är tillfreds, så länge jag kan påverka livets ström

## 7. Berätta 3 saker som är viktiga för dig?

Blanka: 3

- Hälsa, familj, fred i världen
- Att jag är frisk och kan sköta om min sjuke man och att jag har fin kontakt med mina 3 barn
- Arbete, hälsa, familj
- Hänsyn, ordning, vänskap
- Barn, barnbarn
- Lugn och ro, rent, att våga gå ut själv
- Min familj från svärmor till barnbarn, hälsa, en bra bok
- Vänner, vara frisk, barnen
- Trygghet, frihet från ”måsten”, naturupplevelser
- Hälsan, att kunna arbeta, god kontakt med mina barn
- Hälsa ekonomi, trygghet
- Respekt för andra, Familjen, trygghet i tillvaron, ekonomi, hälsan
- Min familj, min hälsa och fred mellan alla folk
- Arbete, bostad, fritid
- Familj, arbete, demokrati
- Frihet, hälsa, familj
- Intresse – den livgivande faktorn, kunskap och förståelse – grunden för en personlig uppfattning, åsikt och resultat – grunden för min egen inställning och mitt förhållande till min omgivning
- Komma ut i naturen, handla, hemsjukvård
- Goda grannar, goda vänner, bra sjukvård
- Få ha mycket kontakt med mina nära och kära! Själv få och också få sprida mycket kunskaper i naturvetenskap. Få utöva mina intressen (spec. musik) tillsammans med likasinnade
- Lycklig familj, jobb, rättvist samhälle
- Gud, familjen, vänner
- Familj, politik, fritid
- Familjen, boendet, Göteborgs rika kulturliv

## 8. Vart går du för att få information om dina rättigheter som medborgare?

Blanka: 6

Ingenstans: 3

Läser: 3

Media: 1

- Jag är född här och vet vad jag behöver veta
- Läser dagliga tidningar och andra medier
- Ingenstans jag vet vilka rättigheter jag har
- Jurister finns i familjekretsen
- Till vår lagstiftning
- Sjukvård, försäkringsinfo har inte behövt så mycket att gå till
- Myndighetskontakt bland annat
- Pressen, brevlådan
- Genom tidningar – tidskrifter och böcker
- Frågar ofta andra, läser
- Till mitt eget bibliotek hemma. Till internet. Till exempelvis facket på jobbet. Frågar kunniga kompisar
- Fackförening, bank, tidningar, TV, med flera

- Släkt och vänner
- Jag är allmän informerad som svensk

### 9. Vart går du för att få information om dina skyldigheter som medborgare

Blanka: 6

Läser:2

Vet ej: 1

Media: 1

- Ingenstans jag vet vilka skyldigheter jag har
- Det blir man minsann påmind om!
- Jag är född här och vet mina skyldigheter
- Läser tidningar och andra media
- Släkt och vänner
- Fackförening, bank, tidningar, TV, med flera
- Frågar ofta andra, läser
- Läser kungörelser med mera
- Pressen, brevlådan
- Myndighetskontakt bland annat
- Skattemyndigheten, Parkeringsmyndigheten, Renova, Trafikkontoret
- Till mitt eget bibliotek hemma, till internet. I regel är detta inget problem. Detta pådyvlas en ofta i samhället
- Till vår lagstiftning
- Vet minsann olika skyldigheter vi har, fick man lära sig när man växte upp. Självklart
- Går ingenstans, vet vad lov och lagar är till för. Rättar mig efter det
- Ger sig själv
- Jag är allmän informerad som svensk

### 10. Hur kan vi öka toleransen och respekten mellan de 89 nationernas folk som bor i Hjällbo?

Berätta!

Blanka: 5

Vet ej: 2

Går ej: 2

- Hänsyn till varandra
- Möjligen kan den komma efter några generationer
- Genom att upplysa alla om vad för regler och lagar och hur man är emot varandra i detta landet
- Naturliga platser att mötas på
- Är inte intresserad
- Anser att det är för sent att ens försöka! Svårt, när det är så många olika grundläggande värderingar om till exempel människovärde, kvinnoyn och så vidare. Man känner sig som svensk/ europé inte accepterad och respekterad. Upplever att det finns mycket nedlåtenhet från till exempel somalier och stor brist på förståelse. Upplever ingen vilja från dessa att integreras och tolerera andra. Man måste börja på **tidigt** stadium med **utbildning** till både barn och vuxna. De nyinkomna i Sverige måste informeras mycket mer om hur samhället fungerar om skyldigheter ( inte bara rättigheter) och om svenska kulturen och värderingar! Detta är viktigt för vi bor i alla fall i Sverige
- Som framgår av mina tidigare skrivelser kan tolerans och respekt endast **marginellt** påverkas positivt inom överskådlig tid: 1-2 generationer. Vem är intresserad av längre tid? Problemet vårt samhälle tagit på sig för sin egen del och för våra 89 nationer i Hjällbo är för sent att **lösa** nu och här i lilla Hjällbo.



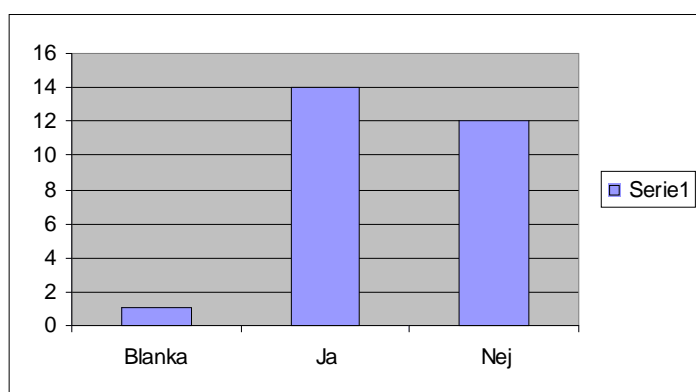
Man borde lärt sig och dragit erfarenheter från slumområden med liknande problemställningar, världen är full av sådana – men att NU sprida ut och dela upp 89 nationer för integrering, som skulle kunna vara en konstruktiv lösning – är politiskt omöjligt

- Visste inte att just detta var ett problem. Möjligen mellan dessa nationer själva. Jag tycker att de som velat komma hit skall respektera våra lagar och levnadssätt och inte sätta sig över dem. Att öka toleransen för att de uppfostrar sina barn enligt andra normer är bra så länge det ligger inom barnkonventionen
- Genom samarbete och information
- Ett gemensamt språk. Eftersom vi är i Sverige svenska och engelska. Kan man inte göra sig förstådd hamnar man ofelbart utanför samhället. Som tidigare egen företagare har jag erfarenhet av svårigheter att anställa invandrare utan kunskap i svenska. Det går bara inte!
- Flera kulturella manifestationer. Politiker besök och debattera. Förverkliga idéer och satsa mer på att få bättre balans av folk som bor i Hjällbo. Polis i närheten – skall synas oftare
- Mer information om rättigheter/ skyldigheter i ett ”gott” samhälle. Mer gemensamma arrangemang tillsammans för att skapa samverkan mellan nationerna
- Jag har högre tolerans och respekt för dem som visar respekt för Sverige. Allt för många i Hjällbo har lite eller inget intresse i att lära sig svenska och hur den svenska kulturen är. De behöver inte anamma den svenska kulturen, men åtminstone lära sig den och respektera den
- Önskar jag hade svaret, men inte. Vi får låta tiden verka och odla de få små kontakter som uppstår till exempel på motionsslingan, gymnastiken och dylikt
- Detta är en svår fråga
- De skall kunna svenska. Ej kriminella. Respektera de regler Sverige har
- Har absolut inget intresse av att så ska ske. Jag tycker det är ett o'Herrans tjat i hela Sverige om dessa frågor! Jämt och ständigt! I varje medium (TV, radio, tidningar), varje dag! Jag vill ha en RIKTIG demokratidebatt i samhället, där man inte bara böjer sig för olika kulturella inriktningars olika påfund. Man skall till exempel inte alls acceptera sådant som kvinnlig omskärelse och att kvinnan är en sak/ ägodel som man till exempel ska inhölja i en slöja när så passar, bara för att kultur och religion påbjuder sådant
- Väluppfostrade barn, träffas, utjämnad levnadsstandard, nedtoning av religiösa olikheter

## Föreningsliv

Ungefär hälften av de som svarat är medlem i en förening. De flesta föreningarna har inte haft besök utav politiker. Ca hälften vet vilka föreningar som finns i Hjällbo. Ca hälften av de som svarat kände till Hjällboforum. Ökad solidaritet i Hjällbo genom information om regler, öka språkkompetensen och fler mötesplatser. Det som bör förändras i Hjällbo är att fler svenskar flyttar till området, få bukt med nedskräpningen, verksamheter till ungdomar och äldre och fler närliggande arbetsplatser.

### 1. Är du med i någon förening?



Blanka: 1

Ja: 14

Nej: 12

### 2. Har någon politiker eller politiska partier besökt er förening?

Blanka: 9

Nej: 13

Ja: 4

Vet ej: 1

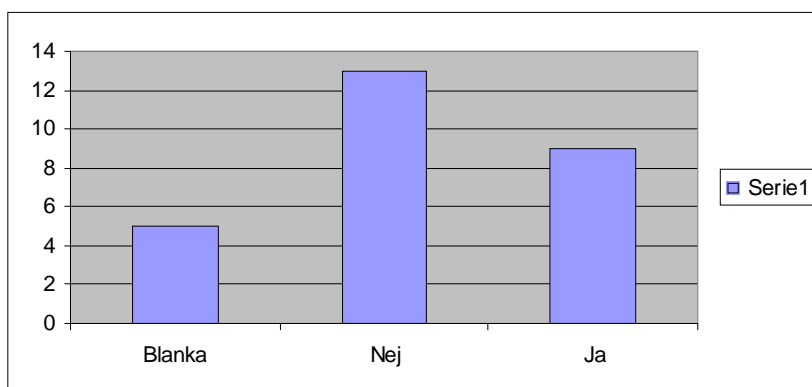
#### Om ja, berätta!

- Viktigt för att få information om vad politiker har för syn på ett framtida samhälle
- Backa YPF, där mina vänner är med
- Försvarsministern

#### Om nej, varför inte?

- Kommentarer:
- Har inte känt behovet
- Opolitisk verksamhet
- Det är en kamratförening och en samfällighet
- Är mycket sjuk
- Tid saknas på grund av arbete och studier
- Känner ingen
- Har aldrig sökt något medlemskap
- Ingen förening i Hjällbo
- Det handlar inte om så'n skit i de föreningar där jag är verksam: "Biologiska föreningen", "Ljudtekniska sällskapet", "Swedish Audio Society", "Fika och Musik", (tid.: Svenska Naturskyddsföreningen)

### 3. Vet du vilka föreningar som finns i Hjällbo?



Blanka: 5

Nej: 13

Ja: 9

### 4. Saknar du någon förening i Hjällbo?

Blanka: 14

Nej: 8

Ja: 3

Vet ej: 2

- Ja – givetvis. Det finns ju inga av ovanstående föreningar eller liknande här. Men – observera – det begär jag inte heller
- Föreningar som verkar för information om lagstiftning, om svenskarnas förväntningar av invandrarna och vice versa, kulturutbyte mellan nationaliteter (kanske finns det). Föreningar, där olika yrkeskategorier praktiskt kan visa hur det nya samhället Hjällbo skall byggas på alla plan
- Ja, PRO

### 5. Vad vet du om Hjällboforum?

Blanka: 9

Inget: 4

Inte mycket: 3

- Att man försöker etablera kontakter och arbetstillfällen hjälp med diverse ”papper”
- Ganska väl informerad om Hjällboforum
- Ja, ett något segt forum
- En hel del ingår själv
- Inte mycket. Brukar skumma igenom tidskriften som kommer hem i brevlådan
- Representanter från olika delar av världen
- Inte intresserad alls
- Att en medlem i föreningen ingår
- Har läst lite om det, men vet ej mycket
- Det som redovisas i Mångfald Hjällbo till exempel Trygghetsgruppen
- Läser tidningen

### 6. Vad betyder solidaritet för dig? Berätta!

Blanka: 8

- Som vanligt: Det ordet betyder: samhörighetskänsla
- Att ställa upp för varandra
- Mycket
- Att visa respekt och hjälpa varandra

- ”Allt vad du vill att människor skall göra dig, det skall du och göra dem”
- Att ta eget ansvar och ha aktning och respekt för andra och kräva samma från dem
- Att man håller sig inom lagens ramar
- Värme, vänskap, lika värde
- Medmänsklighet
- Respektera andras åsikter, men ändå hjälpas åt
- Att vara solidarisk gentemot alla i samhället. Alla skall ha samma rätt och samma möjlighet genom solidarisk fördelning av samhälls medel
- Att försöka hjälpa andra
- Att alla får samma möjligheter
- Att de som har det lite bättre för tillfället ställer upp för de som har det lite sämre för tillfället
- Var förr viktigt när man hjälpte och stöttade varandra. Nu när de flesta har ekonomiskt bra söker de undvika skatt, värna om sin parkeringsruta och så vidare, fint ord.
- Att vara solidarisk är att ställa upp för varandra både när det gäller rättigheter och skyldigheter
- Förståelse, hjälpsamhet
- Ställa upp för andra och hjälpa till
- Samhörighet, respekt, att ge av sitt överflöd och få något tillbaka, som kan stimulera till ytterligare samhörighet

## 7. Vad kan vi göra för att öka solidariteten mellan boende i Hjällbo?

**Berätta!**

Blanka: 9

Vet ej: 5

- Umgås, åsiktsutbyten, öka språkförståelsen, konst/ kulturyttringar på alla plan, öka kunskaper om våra lagar, våra rättigheter, skyldigheter, föreningsaktiviteter över ”alla gränser”
- Vet inte riktigt. Men man måste komma tillrätta med droghantering och vandalisering. Det ligger som ett ok kring hela nordöstra delen av Göteborg. Sedan kan vi lättare engagera oss i solidaritet
- Ge alla en rimlig chans att lära sig svenska. Man måste kunna tala och förstå landets språk
- Ålägg boende att hålla rent
- Gemensamt språk svenska
- Försöka få hit fler människor med svenskt ursprung
- Förmodligen betala mer skatt
- Ge de boende samma förutsättningar att verka i området
- Ordna ansvarsområden över nationalitets- och religionsgränser
- Låta fler människor träffas, på egna villkor
- Upplysning om hur vi lever och hur vi ”beter” oss i samhället. Att ta hänsyn till alla
- Ta hand om barnen som gör oväsendet, föräldrarna bör ta initiativ för att fixa problemet. De vuxna som spelar musik på hög nivå på parkeringsplatsen
- Information på tidigt stadium i skolan

## 8. Finns det något som du tycker skall förändras i Hjällbo? Berätta!

Blanka: 9

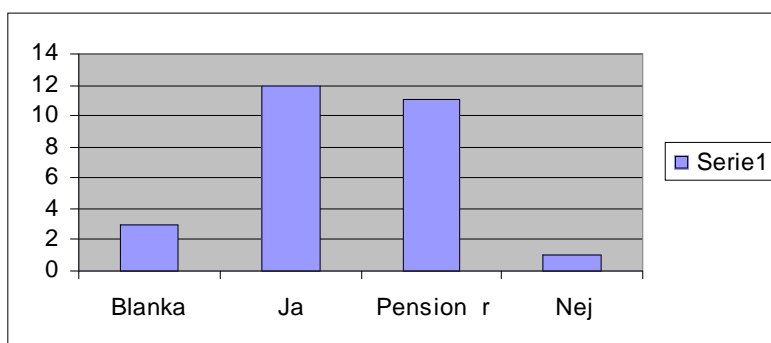
Vet ej: 4

- Anseendet
- Flera svenskar skall komma och bo här
- Bättre vägvisningar, flera papperskorgar, förbjud biltrafik i bostadsområdet
- Ingen frisk människa skall vara onyttig för Hjällbo, alla skall känna delaktighet i sin stadsdel
- Så mycket, så det skulle man kunna skriva en hel uppsats om
- Nedskräpningen måste upphöra, fler svenskar måste flytta in
- Hålla rent och snyggt
- Ja, kommunikation är ett måste men utan ett gemensamt språk utopiskt
- Ändra på flerfamiljshusens ägarform
- Varför skall alltid svenskarna anpassa sig till invandrarna?
- Ordna mer verksamheter för: ungdom, äldre, inte minst för flickor och kvinnor. Få alla via information att inte skräpa ner vårt vackra område
- Fler närliggande arbetsplatser
- Stadspolitik skall förändras för landets bästa. Skaffa ett industriområde mellan Hjällbo och Gamlestan
- Tycker det borde finnas fler människor med kristna värderingar och flera människor från Europa. Satsning på **tryggheten**, man ska inte behöva vara rädd när man går ut i sin egen stadsdel! Ökad **säkerhet**, fler poliser som patrullerar och håller ordning. Man ska känna att man kan få hjälp om man behöver det. Hjällbo behöver bli ett trivsamt område!

## Arbete och Sysselsättning

Hälften av de tillfrågade hade ett arbete och den andra hälften var pensionärer. De som hade ett arbete trivdes. För att fler ska få arbete behövs bla utbildning, praktik, ändringar i lagen, mer samhällsengagemang, ökade språkkunskaper och göra det lättare för småföretagare.

### 1. Har du ett arbete?



Blanka: 3

Ja: 12

Pensionär: 11

Nej: 1

### 2. Trivs du på ditt arbete?

Blanka: 12

Ja: 8

- Jag får umgås med många positiva människor. Hade dock velat jobba mer då jag inte har ett fulltids jobb
- Trevliga arbetskamrater och goa barn, arbetar på en förskola
- Man utvecklar sig dagligen, träffar trevliga människor
- Har det som hobby
- Har arbetat inom sjukvården i drygt 40 år på Sahlgrenska och trivs jättebra
- Ja, sådär (finns alldeles för mycket att berätta)
- Jag trivdes med mitt arbete. Jag kunde direkt påverka människors miljö: arbetsmiljö och bostadsmiljö genom kreativt arbete på plan- och detaljnivå

### 3. Om du är arbetslös, hur lång tid har du varit arbetslös?

Blanka: 27

### 4. Hur påverkas du och din familj vid arbetslöshet? Berätta!

Blanka: 25

Vet ej: 1

- Skulle jag själv bli arbetslös är det lika med den totala undergången! Av enbart ekonomiska skäl!

## 5. Har du idéer om hur fler människor skall få ett arbete? Berätta!

Blanka: 15

Nej: 1

- Stoppa invandringen tills vi fått ordning på eländet
- Visst, många har hög utbildning men det stora flertalet, som vi märker, har ingen utbildning och har inte arbetat och tänker antagligen, inte göra det heller! Istället satsar de på att skaffa sig en stor familj med många barn. Tyvärr lönar det sig inte att arbeta, man får ju bidrag ändå! Hårdare regler behövs!
- Kan alla arbeta?
- Minska alla former av bidrag
- Ungefär som prao, men längre tid till exempel 2 månader, då får man ju naturliga kontakter
- Genom samhällsengagemang och genom att ge av sina erfarenheter till sin omvärld. Förändra lagstiftning som bromsar.
- Språk, anpassa sig till det nya landets seder och bruk. Acceptera att man bytt nationalitet, varför annars komma hit?
- Genom att **tvinga** arbetsgivarna att anställa folk när dom behöver arbetskraft! (inte bara korta vikariat)
- Praktikplats med lön för folk för sedan eventuellt få anställning
- Gör det lättare för småföretagare, så att även små företag kan anställa folk. Höja upp statusen på alla arbeten. Alla arbeten är lika mycket värda!
- Alla skall sysselsättas!

## 6. Vad vill du jobba med? Berätta!

Blanka: 22

- Forskning
- Har arbete
- Film, video, foto, konst/ skulptur som språk och metod att uttrycka behov och dokumentera. Idégivare för förändring av stadsdelens innehåll att passa de nya behov som tillkommit genom invandrarkoncentrationen
- Vill? Ja, i så fall något som ingen i dagens läge vill betala för: Forska i astronomi om universums uppkomst och utveckling
- Jobbar redan med det jag vill jobba med!

## 7. Är du inskriven på Arbetsförmedlingen (AF)

Blanka: 24

- Jag har arbete
- Behövs inte
- Varför ska jag det? Jag har ju arbete och har arbetat hela mitt liv!! Jag är förstas med i facket. Är också fackligt ombud

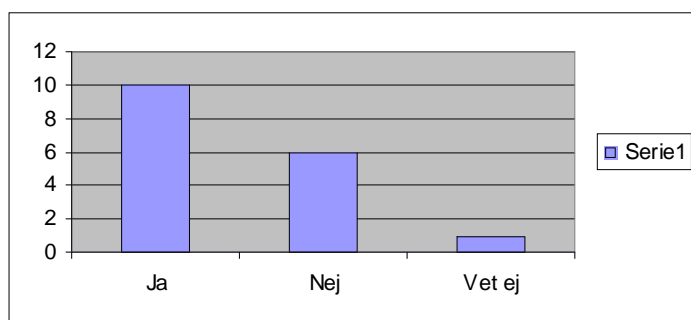
## Folkhälsan och social samhörighet

En lite majoritet av de svarande var nöjda med vårdcentralen, angående socialtjänsten svarade de flesta att de inte visste och när det gällde försäkringskassan var man nöjd alternativt visste inte. De flesta mår bra och är nöjda med sitt liv. Det var bara några få av de svarande som kommit hit som flyktingar och de har idag ett bra liv här i Sverige.

### 1. Är du nöjd med?

Blanka: 4 Aldrig haft kontakt med Vårdcentral, Socialtjänst, Försäkringskassa: 6

#### Vårdcentralen

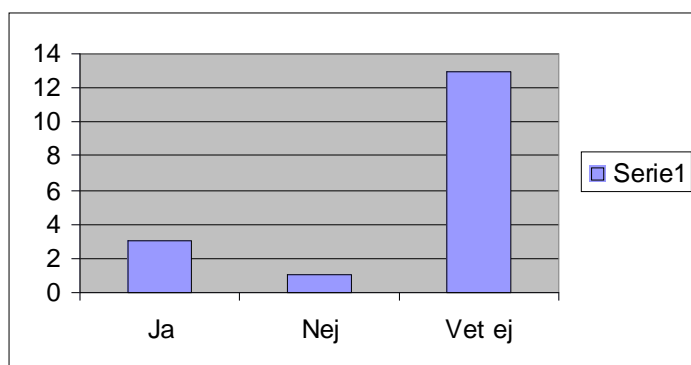


Ja: 10

Nej: 6

Vet ej: 1

#### Socialtjänsten

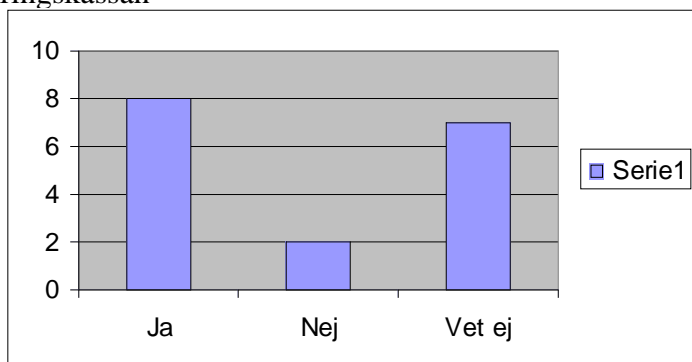


Ja: 3

Nej: 1

Vet ej: 13

#### Försäkringskassan



Ja: 8

Nej: 2

Vet ej: 7



### Varför är du nöjd?

- Har inget större behov av dem men bra att det finns
- Det fungerar
- Bra service
- Vänlig personal
- Försäkringskassan finns inte i Hjällbo men i Kortedala har jag fått bra hjälp
- Försäkringskassan fungerar för min familj
- De papper jag har behövt har de skickat bums
- Har fått hjälp
- Därför att det fungerar bra

### Varför är du inte nöjd?

- Den fungerar inte så bra för min familj
- Vårdcentralen har varit bättre
- Vårdcentralen går det ej att få tid på
- För lång väntetid

### 2. Hur mår du? Berätta!

Blanka: 9                      Bra: 15                      Mycket bra: 1                      Dåligt: 1                      Hyfsat: 1

- Tämligen bra efter åldern
- Bra, är glad att jag mår bra och kan fungera normalt trots mina 80 år
- Tack bra! God hälsa och stor frihet
- Ovidkommande fråga. Samhörighetskretsen i Hjällbo påverkar inte min hälsa särskilt mycket
- Efter åldern bra

### 3. Vad saknar du i ditt liv? Berätta!

Blanka: 15                      Inget: 3                      Mycket: 1

- Mer fritid, bättre trivsel i bostadsområdet
- Fritid
- Fred på jorden
- Barnbarn
- Min man och min familj
- Återigen: Mer tid och mer pengar! Kanske först och främst TID
- Inget som kan tillföra denna Arbetsbok något konstruktivt
- Hustrun

### 4. Hur nöjd är du med det liv du lever?

Blanka: 3

Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd
13	10	1	0

**5. Hur mår din familj? Din man/ fru? Dina barn? Kusiner, mostrar, fastrar, farbröder, mormödrar osv? Berätta!**

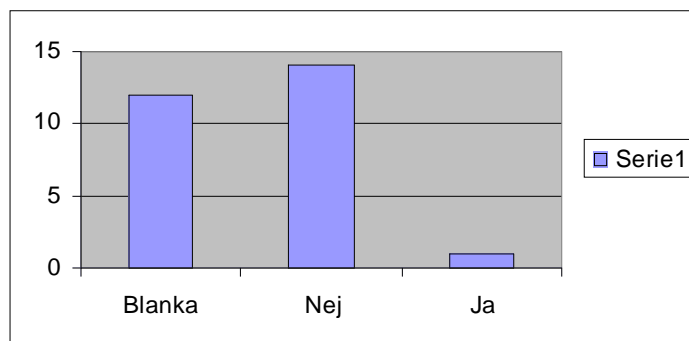
Blanka: 9

Bra: 10

Förträffligt: 1

- Vad jag vet mår alla bra
- Ovidkommande fråga
- Allmänt: Bra. Det största problemet på nära håll, är nog att min son har mycket svårt att få ett jobb. (Han bor ännu hos sin mamma i Lövgärdet)
- Dom som är kvar har det gott
- Min fru har hjärtproblem. Pacemaker därför rör vi oss mycket lite
- Make 63 år väntar på sjukpension efter svår ryggskada. Barn och barnbarn ok
- Barn mår bra och har det bra, barnbarnen är väldigt lyckliga

**6. Har du kommit till Sverige som flykting/ invandrare?**



Blanka: 12

Nej: 14

Ja: 1

**Om ja svara på följande frågor:**

**7. Hur var det när du kom till Sverige?**

**Berätta!**

- För lång introduktionstid, dåliga SFI- kurser (inkompetenta lärare), dålig arbetsmarknad (Karlstad – Norrköping och så vidare)
- Kom på semester, träffade min man, fick arbete med det samma och blev kvar
- Jag är svensk från start. Min fru invandrade från Tyskland 1951. Ett av mina barn ”invandrade” 1973 från Korea

**8. Innan du kom till Sverige vad visste du om Sverige?**

**Berätta!**

- Geografiska detaljer, om industrin, om Sveriges politik, om (Yngve Malmsten) skojar
- Jag visste mycket om Sverige, fick bra undervisning hemma i skolan
- Min fru umgicks med svenskar för att snabbt anpassa sig och lära känna samhället/ svenskarna. Efter två år kände hon sig integrerad

## **9. Hur är ditt liv här i Sverige? Berätta!**

- Ganska bra – har jobb, hus, fritidsintresse, men vill mer: till exempel att ge mer till samhället ( bli bättre accepterad av svenskar), vill att diskriminering skall straffas, vill inte se segregerade område
- Mitt liv har varit bra, bra man, bra arbete, många vänner som jag fortfarande har kontakt med
- Våra familjemedlemmar är välanpassade till vårt samhälle

## Framtiden

**En person har sagt att framtiden skapar vi nu? Hur vill du att Hjällbo skall se ut om:**

Blanka: 7

Renare: 2

Vet ej: 1

### Om 1 år:

- Renare ”Håll Sverige rent”!
- Som det såg ut på 70-talet då var man stolt att bo i Hjällbo. Nu skäms man!
- Mindre segregerat
- Aktivera barn och tonåringar
- Jag tror tyvärr inte att något har förändrats
- Att samtal man och man emellan fungerar
- Rent och snyggt. Alla ser till att det slängs skräp där det skall slängas. Att **alla** vill ha ett samhälle där man kan gå ut utan att behöva bli rädd för att bli påhoppad. Att kunna vara trygg i sitt bostadsområde. Att **alla respekterar alla!**
- Lugnt på gatorna, inga mopedister som kör som galningar
- Drömmen: Att det blev så, som det var i Göteborg när jag själv växte upp
- Mindre utlänningar, flera svenskar
- Minst 18% mer svenskar bosatta i Hjällbo och ett lugnt område
- En medveten succesiv av koncentration av Hjällbos invandrare till andra stadsdelar för en lika fördelning över kommunen. Detta kan ske i föreslagna 3 steg och i ett intimt samarbete med de boende och deras önskemål. Detta innebär en snabbare integration, vilket är en förutsättning för att över huvud taget skapa en framtid värd namnet, i Hjällbo

### Om 3 år:

- Den ljusnande framtid är vår!
- Minst 36% fler svenskar i Hjällbo, lugnt område
- Att majoriteten talar svenska – engelska
- Jag tror tyvärr inte att något har förändrats!
- Bättre integration

### Om 5 år:

- Mindre ungdomsbrottslighet
- Att alla är svensktalande och är naturaliserade svenskar
- Mindre invandrare, mindre isolerat
- Minst 50% fler svenskar i Hjällbo, lugnt område

### Hur är ditt liv då?

- Det är svårt att sja om framtiden
- Gillar idén för förändring av Hjällbo! Beredd att ställa upp fysiskt ( inte bara mentalt) för att idén skall förverkligas
- Vet inte – man vet inget från den ena dagen till den andra
- I så fall skulle man behöva ställa upp i en lång intervju eller dylikt. Det tar alltför lång tid att skriva ner
- För 35 år sedan arbetade jag för ett bra Hjällbo. Men fortfarande talas det om det. Säkert ett långt projekt
- Bra

- Vem vet jag bör vara 82 år om jag lever
- Jag är närmare 80 år då!!
- Pensionär
- Hjällbo har nästan slumstatus i Göteborg. Det började med ”invandringen”. Press, Tv, radio har varit och är starkt bidragande. Vem vill flytta hit? Stämpeln måste raderas bort genom insatser på alla plan för att höja stadsdelens status: Skolor, Sjukvård, Arbetstillfällen, Miljö: natur, bostäder, fritid. Kultur
- Satsa massor av resurser på kvinnorna för det är ju de som formar barnen
- Har vid promenad med (när nu avlidna) hund lärt känna många även i hyreshusen. Positivt med många personkontakter

### Anteckningar:

Några synpunkter på enkäten: Enkäten är för ensidigt riktad till/ mot invandrare. Frågor alltför allmängiltigt formulerade, svårt att veta vad man frågar efter. Dock bra att den kommit till. Hoppas den inte ”fastnar” i tröghetens maskineri. På lång sikt ser jag ett Hjällbo där alla som vill skall ha ett jobb för att få meningsfullhet i livet. Det är ett stort resursslöseri i att inte tillvarata alla invånarens kompetens och vilja att medverka och utveckla Hjällbo och samhället. Jag ser också en framtid för oss att leva i trygghet i vår stadsdel. Att kunna gå omkring på gator och torg utan rädsla. Likaså att fritids verksamheten utvecklas så att alla har chans till en meningsfull fritid. Satsa på aktiviteter, lekplatser, fotbollsplaner, ungdomsgårdar och liknande

Sammanfattning av svar till icke markerade frågor: Asylinvandringen, som inleddes för cirka 25 år sedan, har blivit en förödande belastning för Sverige. Den mångkultur, som kommit med invandringen, har förvärrat gamla och skapat nya otäcka företeelser: kriminella ungdomsligor, mord, gruppvåldtäkter, värdetransportrån, vandaliseringar av skolor, spårvagnshållplatser och så vidare, bostadsbrist... Kostnaden för invandringen är enorm och är orsaken till nedskärningarna på alla sektorer: sjukvård, polis, bibliotek, brandkår, försvaret och så vidare. Den enda lösningen är att asylinvandrarna återvänder till sina hemländer. Jag vill ha tillbaka det Sverige jag fick från mina föräldrar

Flyttade till Herregårdsgärdet 1968. Det var då ett nybyggt kedjehusområde, som fanns innan all annan bebyggelse var uppförd. På den tiden var vårt boende centralt och bra beläget för oss och våra två små barn att växa upp i. Huspriset låg då på samma nivå som hus belägna i väster. I dag har huset **knappt halva värdet** av likvärdiga hus i andra stadsdelar. Detta gör att vi som pensionärer ej har möjlighet att flytta till annan bostad i dagsläget. Hade vi vetat om denna utveckling, så hade vi naturligtvis flyttat här ifrån i tid. Det var med stor snabbhet de numera 89 olika nationaliteterna tog över den del av staden, som vi valt ut och var först med att bosätta oss i. Vi har bidragit till vår välfärd i landet med ett livslångt arbete och skatteinbetalningar. Vem blir berikade? Det är inte roligt att bli tillfrågad var man bor och svarar: ”Hjällbo”. Då får man kommentaren: ”Hur kan ni bo där”? Även massmedia ger området en dålig renommé som är spridd över hela landet. Är man ute på resor och får frågan: ”var man bor”?, svarar man inte Angered eller Hjällbo utan **Göteborg**. Angereds rykte är spritt över hela landet. För detta känner man sig diskriminerad

Följande: Vi har förfuskat hela invandringen. Vi har lämnat nästan 1 miljon individer i språklig misär. Vi har i all välmening ställt upp med tolkar med mera och därigenom passiviserat folk. Vi har samlat eller tillåtit nysvenskar att bo i områden där kontakt med svenskar är nästan obefintlig. Vi har medverkat till att deras språk kunnskap är minimal. Vi har inte framhållit hur viktigt det är med att göra sig förstådd. Vi har inte ställt tillräckligt stort krav på att kunna svenska. Vi har inte kopplat ihop bidrag med förmågan att göra sig förstådd av egen kraft. Vi har utlämnat invandrarna till att vara beroende av tolkar – handläggare- tjänstemän med mera. Men kan man inte förstå vad som sägs är man handikappad och därmed i underläge och därmed är åtminstone en- om inte två generationer i underläge hela livet

Jag kan hålla på att fylla hur många rader som helst om detta. Vi svenskar har blivit ett offer för pratmakare! I radio och TV samlas experter och löser alla problem i rutan och högtalarna. Men vad händer? Nästa dag kommer nya förståsigpåare och löser nya problem. Men vad händer? Vem skall genomföra lösningarna? Just det! Det är alltid någon annan. Själva skall de ju bara väcka opinion! Så vart leder alla pratmakarnas ordflöde? I stort ingen stans! För alla dessa pratmakare måste i Demokratins anda bemötas av andra förståsigpåare som då måste bemötas som måste bemötas..... Tala om Babels torn!!!

### **Fortsättning av Att bo och leva i Hjällbo punkt 8 Vad tycker du är dåligt i Hjällbo?**

Avfall och skräp ställs ut och drar till sig måsar och råttor. Hundar rastas på gräsmattorna runt radhusen. Cyklar och leksaker slängs hursomhelst. Bilbommar finns, men alla har nycklar ändå och kör på gångbanorna. Mycket narkotika i området. Man ser hur det säljs öppet och man ser påverkade människor och blir rädd. Barnen lär sig inte tala svenska korrekt, de kan inte träna sig ordentligt. De få svenskar som finns här flyttar. Många människor är mycket otrevliga och man känner sig otrygg och orolig, ibland blir man till och med trakasserad till exempel genom att främmande barn och vuxna kallar en för fula ord eller spottar på en.

Man har upplevt att det finns en ”omvänd rasism” alltså förakt gentemot svenskar eller européer. Det talas aldrig om detta, men det måste man börja göra också! Det är ett problem, lika stort och oacceptabelt som ”vanlig” rasism, man måste ta itu med detta också! Alla skall väl känna sig accepterade och respekterade!

Fler poliser behövs!